

DEPOT ANGLAIS

GIÁ BẢNG	
HỒNG PHÁP	NGƯỜI QUỐC
Một năm 1.50	1.50
Sáu tháng 1.20	1.20
Ba tháng 0.80	0.80

Thu báo phải trả tiền trước.
Theo và mandat gửi cho H. TRẦN-DINH-PHIÊN. — Ai đang quăng cáo, việc riêng, xin thương xót gửi trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple 報 叻
Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Cái tên người không phải vì kiêng húy mà nên tôn trọng.

Nước Tàu hét người rởi sao?

Trương-học-Lương sẽ về cầm binh quyền lại!
Cậu công tử Trương-học-Lương làm chủ miền Đông-bắc nước Tàu. Hai tay đang Đông-tam-tĩnh cho người Nhật, để hưởng cái thú vui « bất đắc dĩ nghe hát ». Cậu bị đờ loạn xòa me, chánh phủ Nam-kinh dần muốn bắt cậu mà quân Nhật để vào tận nhà cậu, cậu không chịu, nấp mạng cái chủ nghĩa độc nhất bất đả kháng-cử của cậu. Cậu đi qua vùng biên giới, cậu đi hành trang đóng ra nước ngoài chơi cho sướng đời. Vay ma cái mê mộng « kể nghiệp quá phiệt » vẫn còn qua lại vẫn với cái khối óc cậu, chưa chịu lìa hẳn. Mới đây cậu lại bắt đầu chuyện sẽ trở về cầm binh quyền nữa!

Tại Quảng-châu ngày 3-7, có được tin La-mã nói Trương trước ở Anh, này đã sang La-mã. Khi ở Luân-đôn gặp Tổng-tử-Vân cũng bàn việc sẽ trở về nước cầm binh quyền rồi là tương tất. Bắc bình lại có tin tháng 7 này Trương sẽ về nhận chức Tư-lệnh tiền Công năm liêu...

CHUYỆN ĐỜI

Cò Ló-gít
Chúng ta nghe rầm rầm đọc quyền: Độc quyền a phiến, độc quyền rợn, độc quyền ở to-bát, độc quyền chái núi nước mắm. Lại trong báo Tiếng-dân số vừa rồi bác Chuông-mai cũng tuyên bố giữ độc quyền mục « Chuyện đời » nữa.
Lâu nay, nói có độc giả cáo ngài, tôi thấy chuyện đời sao làm chuyện buồn quá, nhấc mũi nói, song tôi thấy rất ghét 2 chữ độc quyền này vì Báo Chuông-mai tuyên bố độc quyền trên tờ báo mà buộc lòng phải liệng.
Tôi xin nói chuyện về Cò Ló-gít là người quen của tôi, mà cháu trong các ngài cũng có người đã biết nó. Tại làm sao mà quen với nó, và quen từ khi nào, nó quá dài, tôi xin gác lại, nhưng xin biết cho rằng tôi quen với nó về mặt học vấn, chứ không có điều gì bất chính ở trong hết.
Từ khi mới quen với nó cho đến nay, bận việc thì thôi, chờ rảnh một chút là tôi đến thăm chuyện nó. Tôi học với nó được rất nhiều điều. Nhưng - xin lời nó - hôm nay những điều đó nó làm cho tôi khổ não hết sức.
- Vì sao?
Xin lấy một cái luật mâu thuẫn mà nó đã về cho nó làm thí dụ.
1) Một người Quảng Ngãi có một người đàn bà gặp một người chồng « công tử bột », con nhà giàu, năm trên đồng tiền mà không biết chữ như là một « muốn lý dị mà lại không muốn vì sự lợi sẽ gặp một người chồng như thế nữa. Mâu thuẫn!

CÁI LỆ TỤC « KIỀNG TÊN » VỚI ĐỜI MỚI NÀY

Học thuật và phong-hóa phương Tây truyền sang, trong cái tâm đất trời với phương Đông ta, đại loại như phương Tây thì trọng cách tân mà phương Đông thì chuộng tôn cổ; phương Tây thì thích hoạt động mà phương Đông thì ưa vinh thanh v. v. có một điều tương phản với lý luận là mà xem ra gần liền hơn là, ai cũng trông thấy, là cái thói quen « kiêng tên ».
Không kể những người đã đi bên Tây, đọc sách Tây, thì thấy Hoa-thịnh-Dân, Nã-phá-Luân, là những bậc anh hùng và người thứ sang như là mà dân bà trẻ con ai cũng nói luôn trên miệng không kỷ hủ gì cả. Chính người Pháp sang cai trị xứ Đông - dương như quan Toàn - quyền Varene, Pasquier, quan Khâm-sứ Chalé hay là Thibaut, deau hiện hay cũng vậy, nói luôn qui thì hơn cả tước vị người Nam ta mà cái tên cũng công bố cho công chúng cùng biết, không những không kiêng húy mà thôi; lại có những cái tên đem đặt làm tên đường tên cửa (như các Doumer, đường Mac-Mahon v. v.)
Còn lệ tục ta thì cái « kiêng tên » đã thành tâm di truyền, đến ngày nay mà chưa sao chịu rửa cho sạch. Những bọn quê mùa trong thôn quê, hay là ở trong quan trường theo thói xưa nay không nói làm gì. Đến trong các báo các sách do những tay tự xưng là tân tiến mà cũng thường thấy cái lối « kiêng tên », đại để như nói: cụ thượng Phạm đại thần, quan Tổng-đốc Ngô đại nhân, cho đến dần chuyển đổi xưa mà còn có cái kiêng viết: cụ nghệ nọ, cụ báng kia, chỉ nói cái làng cái họ không ai lên được, như Sáo - Nam Tây-hồ, nhưng hiếm lắm). Đó là cái kiêng rõ là cái tục hủ lạc ở xa ta thêm thêm vào lòng người ta giờ đây.
Phải như cái lệ tục ấy mà không ngăn trở điều gì thì chúng ta có thể mặc kệ. Nhưng xét trong thực tế thì điều gì lợi hại!
1) Độc sai một chữ. - Kiêng thì không những dấu kín cái tiếng ấy không dám nói đến, mà những chữ tránh với tiếng ấy cũng đọc trại mãi, như tên ông Khổng - tử là Khôn (i) thì chữ 丑, mấy thầy Nho xưa dạy đọc là « khố ». Có người lại tưởng chữ 丑 là ký mà kiêng luôn đến chữ 丑 (kỳ) mà đọc là « ơ » mới là tho.
2) Đỗ mắt cả chữ - Là hủ lạc sáng tạo từ đời nhà Chu (trước Gia-tô trên 1000 năm). Sống chỉ hủ lạc mà không hủ lạc chữ « tên » của nhà Hán là Trương thì có chữ « trỉ » làm « thông »; tên vua Đường Thái - tôn là Thái - dân thì đổi « bộ dân » làm « bộ họ » (đời Tùy đại tên là « dân bộ »), đời sau họ, chữ « dân » bị quên mất theo. Ngoài ra nhiều chữ đổi hình mất nét chẳng thành chữ gì, như chữ 王 (huyền) đổi làm chữ 无, chữ 王 (nhĩ) bỏ mất nét dưới không

Một bọn Cao-man 150 người đi cướp gạo

Theo báo Tribune Indochinoise thì hôm 5 Juillet này ở chợ Trường-Khánh (Số 1) có một bọn 50 người Cao man kéo nhau tới một chiếc thuyền của nhà Thông-Hương cướp mỗi người mỗi bao gạo. Hỏi thì chúng nói ngang rằng lấy để dùng.
Chủ thuyền sợ hãi đưa kiện; quan địa phương là ông đốc phủ Em được tin tới, ông nói rằng tội đáng tha, vì chúng « đói » mà làm vậy.
Khi ông này đi khỏi thì một bọn khác độ 100 người kéo tới cũng làm kiểu cướp đó. Bây giờ có lính cảnh sát và sơn dâm tới can thiệp.
Người ta nói rằng vì ông đốc phủ Em dùng tăng chúng, nên mới sinh ra chuyện cướp ngang tăng lý.

Al có con em đi học nên biết

Mấy điều sửa đổi trong Học-chính tổng-quy
Việc thi bằng Tiểu học Pháp-Việt Những năm học sinh đi thi bằng Tiểu-học Pháp-Việt phải đi mấy điều kiện này:
1. Phải đầy đủ 12 tuổi.
2. Phải có bằng sơ-học yếu-lục.
3. Phải có giấy chứng có học ba lớp ở bậc Tiểu-học.
Ngoài thì sinh phải ghi đơn và đi giấy tờ được như mấy lần trước.
Chương trình thi các thể theo chương trình ở bậc Tiểu-học.
Những môn viết gồm có:
1. Một bài am-ti có vài ba câu hỏi; về mêu và về những câu chuyện dài lý.
2. Một bài luận chữ tây.
3. Một bài luận quốc-ngữ.
4. Hai bài toán đố và đố có lời giải lý.
5. Một bài viết tập gồm có: 1 hàng chữ lớn thường, 1 hàng chữ nhỏ, 1 hàng chữ nhỏ thường.
6. Nam thì sinh có mẹo vẽ, còn nữ thì sinh thì khâu.
(Xem qua trang 3 tiếp)

CHRISTOPHE COLOMB TRỞ VỀ ÂU - CHÂU

Ông Roosevelt và ông Normand Davis cắt nghĩa thế nào là một nước đánh trước, và hứa chẳng những kỳ vào một tờ hợp đồng từ người, mà lại còn không phải không những điều quyết định của một hội đồng tự nghĩ. Thế là Mỹ hừ, không phải đánh nước phá hoại cuộc hòa bình, mà là không phải kháng sự để chế về chính trị và kinh tế nước đánh trước.
... Muốn thân sự nghiêm trọng trong lời tuyên bố của hai yêu nhân Hué-ky đó, thì phải nhớ lại lời tuyên bố của Wilson (Tổng thống Hué-ky) hồi tháng 12 năm 1914: « Trên chiến tranh kỳ không can thiệp gì đến chúng ta ».
... Sau đó, Hué-ky không chịu ký hòa ước Versailles, không chịu vào hội Vạn Quốc, cũng không chịu dự tòa an quốc ở La Haye, lấy lẽ rằng không chịu có một cơ quan nào ở trên mình. Năm 1920, tại Hội nghị hai quân ở Luân-đôn, đại biểu Hué-ky là ông Simson tuyên bố rằng nước Pháp chịu thừa nhận những điều quyết định của Hội nghị thì Hué-ky sẽ đồng ý vào một tờ hợp đồng tương tự. Nhưng Tổng thống Hoover lúc bấy giờ lập tức trả lời tuyên bố ấy, nói rằng ông Simson không đủ quyền... Ngày nay đây, Hué-ky lại hứa chế nước đánh trước.
Thế là Christophe Colomb trở về Âu châu. Việc quan hệ, đáng để công tiếm xét những người nhân làm cho chính trị Hué-ky thay đổi hẳn như thế.
Ông Frank Simonds có viết trong quyển sách của ông xuất bản năm ngoái nhan đề là: « Hué-ky có thể được cứu năm nhà được không? » rằng: « Hué-ky đã bắt đầu dự vào chính trị thế giới từ trên thế giới chiến tranh ».
Còn nguyên nhân làm cho Hué-ky dự vào một trận chiến tranh « không can thiệp » đến họ « thì nhiều người cho rằng vì tương lai của Tổng thống Wilson không thể làm ngơ trước những cách hành động và nhân đạo của tìm kiếm quân Đức, cho rằng vì mục đích bảo hộ chế độ dân chủ v. v. »

VAN-VAN

Vinh vật
(10 bài của dân công ruộng)

Con trâu
Thật là trâu nước đáng khen rằng,
Đạp nắng ta mùa khiếp thủy trắng,
Thiền hạ nó đời dành bả dề,
Còn toàn với cạp chọi đôi sừng.

Cái chày
Ta vua xuống để tạo nên ruộng,
Yêu mến dân nông chẳng bỏ tay,
Đánh tiếng san trâu, nhưng trước chỗ,
Đầy ba gang lưỡi trái dồng tay.

Cái bừa
Kể từ đời nhà Lê tạo nên,
Đưa quanh bốn cõi sao đời bền,
Hạ dồng trừ cỏ vụn trồng lúa,
Nặng nề trên vai bạn thửa điền.

Giàn trâu nước
Thầy dạy cho trời buổi nắng nóng,
Lùa trâu đưa nước khắp ruộng đồng,
Nghĩ cũng đưa dân cho tinh thể,
Thường ở mùa hè ghé ở dồng.

Xe đạp nước
Vị lo trời hạn phải hơ sinh,
Ai người xe đạp mới cũng đành,
Ai đạp mới chân xin cho quên,
Rạng rỡ ruộng lấp lúa tươi xinh.

Đuôi trâu
Lung căng mới nhón giũa lóa nay,
Mũi từ đời ra mới biết tay,
Mũi của người nhà đầy những lóa,
Nhớ cũng mấy giờ lầy nhiều ngày.

Cái thò hạt giống
Xin ai kén giống bèn cho hay.

MỘT CÁI TIN MỚI

QUAN THƯỢNG - THƠ BỘ LẠI NGỒ-ĐÌNH-DIỆM XIN TỪ CHỨC
Tin này mới nghe truyền, chưa rõ nguyên nhân vì sao.
có quan Thượng nào mới nhận chức chưa đầy 3 tháng mà vội đã trả lại xin về, như quan Thượng Ngô-Dinh-Diệm này.
Thế là tòa Nội-các mới lại khuyết một ghế, chưa biết ai là người thay sau này. Phong-sự

TRẢ LỜI

Cùng ông NGUYỄN-BA Citadelle Quảng - Nam
Được thơ ông nói chuyện những người thừa hành họ làm khổ đê và kêu gọi hội lịch sự, v. v.
không có chứng thực, li nữa người nào bị việc gì, ngày tháng nào, chỗ nói trống, không ăn thua gì.
T. D.

Bi-nhan

Tôi xin từ khi mộng mới gặp,
Chắc lập non già dồng thủy vờ.
Kia làm trước họ dồng song này.

Trời cây thêu
Chưa chạn giọt mới giọt mồ hôi,
Đàn sao trên người mưa ngọn rơi,
Thóc đã về nhà

Đông đất
Đông mẹ nào ai để ruộng ra,
Mặt phần trời đất phải cho ta,
Là nên ai công ơn ai thế,
Giàu đất vì sao lợi khác xa.

T. H.

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hệ tiêu hóa mất tiêu một quả bánh socola... NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Hải Phòng

THÁNG NHỎ 3 TUỔI MẠNH MÈ LẠ THƯỜNG

Em nhỏ Lê-văn-Phát năm nay được ba tuổi, mập mạp mạnh mẽ... M. NGUYỄN-VĂN-PHÚ

Bán giá rẻ hơn hết các tiệm tơ lụa ở TRUNG-KY

Tại vị: Tiệm BOMBAY mới AU-BON-MARCHÉ 115 Rue Paul-Bert, Quận 1 số 73

NGƯỜI VIỆT-NAM NGHIÊN

Ả-PHIÊN DƯ' VẬY SAO?

Đồng bào Tướng-giỏi-Thạch có tiếng là nghiên a phiến. Chính vì có a phiến mà gây ra trên đánh năm 1840...

Mới rồi một tờ báo Tàu có chép cái tin Hương cảng nói tình hình Hoa kiều ở Việt-nam ta, đại lược như vậy: Ở đảo Annam, Hoa kiều có trên 30 vạn...

Cái cơ trụ lạc kỳ, nay diển tra ra thì mấy tiệm bán trầu ở trung tâm Saigòn Chợ lớn, ngày trước phần thập mà ngày nay mới phần không còn được 2, 3...

Giữa khoảng trăm nghề ở Saigòn, các hiệu xe xai này, mà có một nghề lại phát đạt có vẻ bùng nổ, kỳ là nghề bán a phiến. Nghề bán a phiến ở Annam thông hành khắp xứ...

Theo lời của người, Tàu trên này thì người Nam ta nghiên a phiến bao nhiêu người tới thăm mẹ thầy giáo đều nói như vậy. Mẹ Bửu-Thuyền bệnh đã 3 ngày, ho có nơi bít, nhưng chưa rời giường bệnh ra được...

Việc Thê-gioi

TRUNG-HOA. Cái họa nghị trạch. Báo-binh, 7 Juillet. Theo tin các báo Tàu, các quan chức ở Hoa-bắc...

MAROC. Biến động. Ba-lê, 23 Juin. Phái nghị viên xã hội cấp tiến đã nhóm họp ở ông Dalimier chủ tọa, để nghe ông Creysac nói về đơn chất vấn của ông về tình hình Rabat.

Y. Hiệp ước Ý-Nga. La-mã, 12 Juillet. Thủ tướng Mussolini và đại sứ Nga Potemkine đương đương nghị về một hiệp ước bất xâm phạm giữa hai nước.

KINH CHÀO QUÍ ĐỘC-GIẢ. Trà Việt-Thái mới ra đời, cái tên chào gọi vì dễ gò, trà này thơm ngon, uống mát, mau tiêu, không bị thặng, ngọt miệng, không khô cổ...

Đau mình, phong bại nên dùng HÒA - GIẢI - THỦY của VINH-HUNG-TUỜNG. Mỗi lọ 0320

Máy điều sũa dòi trong Học-chiuh tòng-quí

(Tạp theo trang nhĩ). Một môn tập chữ cho tinh nguyên (épreuve facultative) từ 12 đến 15 chữ viết bằng bút lông và dích những chữ kỳ lạ quặc-ngũ.

Thuốc ghê, thuốc ngựa lờ của VINH-HUNG-TUỜNG. Mỗi hộp 0310

Advertisement for 'LE GOSSE' milk with image of a can and text describing its benefits for children.

CUỘC XỔ SỐ GIÚP ĐỒNG-DƯƠNG HỌC XÀ

Table of lottery results with columns for numbers and amounts.

A VENDRE. Une propriété sise à Binh-Thai, près du pont de Camlé (Quangnam)...

Đại-ly: ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES HUE - TOURANE - QUINHON

VIÊN BẢ MÔNG

GIÁO DỤC ƯU-THUYẾT MÔNG. Slogan: Slogan - giá: THIÊN-TIÊN-SINH. Dịch-giá: CHÁU-ĐÁNH. Số 10

Thầy đứng ngoài, tôi mới bữa đã chầu đi dạo, lúc này nó chưa về. Ý lại tôi thường nghe chầu cùng bọn học trò bé cũng nhau rúc chợp...

chớ! Tiết - Bà quen lối thiệt thà nhà quê, người nói dai hoai mà Bửu-Thuyền thì căn thâm bệnh mẹ, xem giặc ngã dấy, lại nghe lời thầy thuốc nói chóng khỏi, nên có ý mừng thắm.

mẹ tôi đương bệnh, nên tôi cảm lòng thành ấy mà nhận để cung đồ ăn cho mẹ tôi. Mẹ tôi Bà là ở về, sau vài ba ngày, mẹ Bửu - Thuyền cũng mạnh dấy.

bao nhiêu người tới thăm mẹ thầy giáo đều nói như vậy. Mẹ Bửu-Thuyền bệnh đã 3 ngày, ho có nơi bít, nhưng chưa rời giường bệnh ra được. Sáng bữa ấy trời lạnh, nước thêm nhà đóng gió.

lại giường mẹ xem bệnh thế ra sao, thì thấy ở thời sắc mặt đổi khác hẳn, trông ra sẽ n quai tay rỏ nước trán thì mồ hôi ướt đầm mà nhiệt độ nghe cao lên nhứt, hai cơn mất thì sau vào mà cơn mà lại có thêm.

gia đi trời lạnh buổi mai, thành run lập ngừng, như là người sắp. Ông thầy thấy vậy, liền nói phải vậy: - Đây là bệnh phải mà mới khởi đầu, cũng chưa được, không ngại gì lắm.

